

Sygn. akt I CSK 656/09

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa M. J.

przeciwko RWE (...) Spółce z o.o. z siedzibą w W.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 września 2010 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 maja 2009 r., sygn. akt IV Ca (...),

**uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego w W.
i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu znosząc postępowanie przed Sądem
Okręgowym oraz przed Sądem pierwszej instancji objęte protokołem rozprawy z
dnia 3 sierpnia 2007 r. i pozostawia Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcie o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2007 r. nakazał stronie pozwanej RWE (...) sp. z o. o. w W. usunięcie na jej koszt linii średniego napięcia z nieruchomości powoda położonej w W. przy ul. B. w terminie 5 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku. Ustalił, że powyższa linia, przebiegająca nad nieruchomością powoda, została wybudowana na podstawie decyzji administracyjnych wydanych w 2002 r. i 2003 r. Powód na swojej nieruchomości prowadzi działalność gospodarczą w zakresie naprawy maszyn budowlanych. Linia energetyczna utrudnia powodowi wykonywanie napraw takich urządzeń jak dźwigi i koparki. Jest możliwe usunięcie linii energetycznej usytuowanej nad nieruchomością powoda i jej przeprowadzenie przez inne słupy stojące przy ul. B. lub skablowanie. W tych okolicznościach żądanie powoda zasługiwało zdaniem Sądu na uwzględnienie w oparciu o przepis art. 222 § 2 k.c. Powództwo zostało uwzględnione wobec spółki, która stała się właścicielem linii energetycznej w toku procesu i została wezwana do udziału w sprawie, a następnie wyraziła zgodę na wstąpienie do procesu w miejsce pozwanego RWE S.(...) S.A.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 15 maja 2009 r. oddalił apelację strony pozwanej, dzieląc ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji. Uznał również, że nie został naruszony art. 194 k.p.c. i postępowanie przed Sądem Rejonowym nie było dotknięte nieważnością. Strona pozwana wносиła o wezwanie do udziału w sprawie spółki RWE (...) jako pozwanego, a powód przyłączył się do tego wniosku. W sprawie miał jednak zastosowanie art. 192 pkt 3 k.p.c. W tej sytuacji apelujący, który wstąpił do procesu w miejsce zbywcy na swoje życzenie nie został pozbawiony możliwości obrony swoich praw. Pozwany RWE S.(...) S.A. był bowiem powiadamiany o wszystkich czynnościach podejmowanych przez Sąd, w tym doręczono mu w dniu 3 lipca 2007 r. opinię biegłego.

Skarga kasacyjna strony pozwanej została oparta o podstawę naruszenia przepisów postępowania. Zarzucono w niej naruszenie art. 194 § 1 k.p.c. w zw. z art. 192 pkt 3 k.p.c., art. 192 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 194 § 1 i § 2 k.p.c. oraz art. 88 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 2 k.p.c. W oparciu o te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji w pkt 1 i zniesienie postępowania dotkniętego nieważnością, ewentualnie uchylenie

zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Rejonowy na rozprawie w dniu 13 lipca 2007 r. wydał postanowienie o wezwaniu do udziału w sprawie w charakterze pozwanego RWE (...) sp. z o. o., uwzględniając wniosek strony pozwanej, w którym wyraźnie wskazała, że opiera go o art. 194 k.p.c. Brak zatem podstaw by podzielić ocenę Sądu Okręgowego, że RWE (...) sp. z o. o. brał udział w postępowaniu na podstawie art. 192 pkt 3 k.p.c. jako nabywca, który wszedł w miejsce zbywcy za zezwoleniem strony przeciwnej, w związku z przekazaniem mu w dniu 29 czerwca 2007 r. sieci energetycznej przez dotychczasowego pozwanego RWE S.(...) S.A. Nie ulega też wątpliwości, że Sąd Rejonowy w dniu 10 sierpnia 2007 r. umorzył postępowanie w stosunku do RWE S.(...) S.A.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 grudnia 2007 r., IV CSK 277/07 (OSNC - ZD 2008, nr 3, poz. 93) wyraził stanowisko, że w sytuacji, gdy po wezwaniu do udziału w sprawie w charakterze pozwanych nowych podmiotów postępowanie przeciwko dotychczasowemu pozwanemu zostało umorzone, to skuteczna reprezentacja strony powodowej przez ustanowionego wcześniej pełnomocnika wymaga jego umocowania do działania przeciwko nowym pozwany, a brak takiego umocowania powoduje nieważność postępowania. Powyższe oznacza, że postępowanie toczące się po wezwaniu do udziału w sprawie w charakterze strony pozwanej RWE (...) sp. z o. o. było dotknięte nieważnością. Uzasadniony był zatem zarzut naruszenia art. 379 pkt 2 k.p.c. W konsekwencji konieczne było, z uwagi na treść art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu pierwszej instancji, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.